

Kopīgais ekspertu atzinums studiju programmas licences saņemšanai
studiju virziena ietvaros

KOPĪGĀ DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA
“JURIDISKĀ ZINĀTNE”

Biznesa augstskola Turība
kopā ar Kazimieras Simonavičiaus Universitāti

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu.

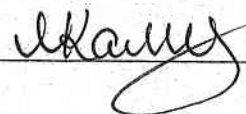
Eksperti:

1. Kaspars Balodis, profesors, Dr.jur.

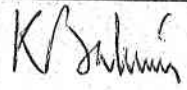
2. Linda Damane, zvērināta notāre, docente, Dr.iur.

3. Marina Kameņeckā-Usova, Mg.iur., LL.M., RSU doktorante

28.03.2018.

Informācija par ekspertiem

Vārds	Kaspars	Balodis	
Darbavieta	Latvijas Universitāte	profesors	
Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Dr.jur.		
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Latvijas Darba devēju konfederācijas delegētā eksperte			
Vārds	Linda	Damane	
Darbavieta	Latvijas Republikas Tieslietu ministrija	zvērināta notāre	
Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Dr.iur., docente		
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Latvijas Studentu apvienības delegētā eksperte			
Vārds	Marina	Kameņeckā-Usova, Mg.iur., LLM	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	09.03.2018.
Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem	Biznesa augstskolas "Turība" 2017. gadā iesniegtais Ziņojums par Kopīgo doktora studiju programmu "Juridiskā zinātne", ar tā pielikumiem un 2018. gadā iesniegtajiem papildinājumiem.

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas vai koledžas nosaukums	Biznesa augstskola "Turība"
2.	Studiju virziena nosaukums	Tiesību zinātnes
3.	Studiju programmas studiju virzienā	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma "Tiesību zinātnes", kods 41380; Profesionālā bakalaura studiju programma "Tiesību zinātnes", kods 42380; Profesionālā maģistra studiju programma "Tiesību zinātnes", kods 47380; Doktora studiju programma "Juridiskā zinātne", kods 51380.
4.	Studiju programmas nosaukums	Kopīgā Doktora studiju programma „Juridiskā zinātne”
5.	Studiju programmas izglītības klasifikācijas kods	51380
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Angļu
7.	Studiju programmas īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika vakara studijas, īstenošanas ilgums 3 gadi
8.	Studiju programmas īstenošanas vieta	Biznesa augstskola Turība Graudu iela 68, LV-1058 Rīga, Latvija; Kazimieras Šimonavičiaus Universitāte Dariaus ir Girėno iela 21, Vilnius, LT-02189 Viļņa, Lietuva
9.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods profesiju klasifikatorā)	Doktora grāds juridiskajā zinātnē Profesionālā kvalifikācija netiek piešķirta

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process;
2. Studiju programmas atbilstība augstskolas/ koledžas studiju virzienam un augstskolas/ koledžas stratēģijai;
3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē;
4. Studiju programmas attīstības perspektīvas.

Analīze

1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process

Kā norādīts Biznesa augstskola "Turība" (BAT) ziņojumā par programmu, gatavojot doktora studiju programmu "Juridiskā zinātne", kuru plānots īstenot kopā ar Kazimieras Simonavičiaus Universitāti (KSU) tika izvirzīts stratēģisks mērķis - nodrošināt studējošiem teorētisko zināšanu un pētniecības iemaņu apguvi, sasniedzot studiju programmā noteiktos studiju rezultātus, kas atbilst Latvijas izglītības kvalifikācijā noteiktām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 8. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Tātad tiek izvirzīts mērķis programmas ietvaros panākt un nodrošināt doktora zinātniskā grāda līmenim atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences. Pamatojot kopīgas programmas nepieciešamību, BAT atsaucas arī uz OECD rekomendācijām, Latvijas valdības politikas dokumentiem augstākās izglītības un doktora studiju jomā un nepieciešamību pēc starptautiskā vidē izglītotiem speciālistiem. Tāpat BAT norāda, ka jaunā programma sekmēs BAT konkurētspēju un augstskolu sadarbību, kā arī dos iespēju piesaistīt ārvalstu studentus.

Ziņojumā ir sniegts pietiekams pamatojums studiju programmas izveides nepieciešamībai. Var piekrist, ka kopīgā studiju programma, ko paredzēts realizēt angļu valodā, citstarp ļaus piesaistīt studentus no ārvalstīm. Ziņojumā par programmu ir sniegts arī partneraugstskolas KSU raksturojums, taču no ziņojuma teksta un pievienotajiem dokumentiem vien vēl nevar izdarīt skaidrus secinājumus, kāpēc kopīgās programmas izveidei izvēlēta tieši KSU, kas ir salīdzinoši neliela augstskola Lietuvā un kurai nav doktora studiju programmas. Detalizētāku pamatojumu šai izvēlei eksperti guva vizītes laikā BAT, tiekoties ar rektoru A. Baumanu un prorektoru I. Bergu, kuri izstāstīja par BAT līdzšinējo sadarbību ar KSU.

Ekspertu rīcībā nav izsmeļošas informācijas par studiju programmas izstrādes procesu, izņemot ziņojuma papildinājumos sniegto informāciju par BAT Juridiskās fakultātes domes sastāvā esošo darba devēju, kā arī studējošo iesaistīšanos (sk. šā atzinuma II nodaļu). No ziņojuma pielikumos ietvertās dokumentācijas ir redzams, BAT Senāts lēmumu uzsākt kopīgās studiju programmas izstrādi ir pieņēmis 2017. gada 25. janvārī. Savukārt KSU Senāts līdzīgu lēmumu pieņēmis jau 2016. gada 12. maijā. Līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka kopīgā doktora studiju programma nav tapusi un izstrādāta sasteigti, bet ir pārdomātu un izsvērtu lēmumu rezultāts.

2. Studiju programmas atbilstība augstskolas studiju virzienam un augstskolas stratēģijai

Kopīgā studiju programma atbilst BAT studiju virzienam "Tiesību zinātnes", un tiek iekļauta tajā ar jau minēto BAT Senāta 2017. gada 25. janvāra lēmumu. BAT realizētajā studiju virzienā "Tiesību zinātne", kas akreditēts 2013. gadā, šobrīd jau ietilpst pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Tiesību zinātnes", profesionālā bakalaura studiju programma "Tiesību zinātnes", profesionālā maģistra programma "Tiesību zinātnes" un doktora studiju programma "Juridiskā zinātne".

BAT stratēģiskās pamatnostādnes 2016.-2020. gadam (atrodamas papildinātā ziņojuma pielikumos un publicētas augstskolas mājas lapā) ietver vairākus mērķus, ko augstskola vēlas sasniegt. Viens no šiem mērķiem ir nodrošināt, lai BAT studiju programmas būtu pirmā izvēle tiem, kas vēlas studēt Latvijā augstskolas piedāvātajos virzienos. Lai šo ambiciozo mērķi sasniegtu, BAT spraudusi sev uzdevumus pilnveidot studiju saturu atbilstīgi Latvijas un pasaules aktualitātēm un tendencēm, kā arī rūpēties, lai augstskolas sniegums ļautu saglabāt esošās un iegūt jaunas akreditācijas dažādās starptautiskās organizācijās un veicinātu atpazīstamību.

Viens no stratēģiskajās pamatnostādnēs ietvertajiem mērķiem ir pieredzējis un zinošs akadēmiskais personāls, kas veic praksē nozīmīgu zinātniski pētniecisko darbu. Lai realizētu šo mērķi, viens no uzdevumiem, ko augstskola sev noteikusi, ir sekmēt pētniecisko darbu un publicēšanos starptautiski citējamos izdevumos. Var secināt, ka jauna kopīgā doktora studiju programma iederas augstskolas stratēģijā un sekmēs augstskolas izvirzīto mērķu sasniegšanu.

3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Lai ilustrētu licencēšanai pieteiktās studiju programmas atbilstību ES augstskolu praksei, BAT sagatavotajā ziņojumā ir ietverts tās salīdzinājums ar divām ārvalstu studiju programmām, proti, Mykolas Romeris Universitātē (Lietuvā) un Belostokas Universitātē (Polijā) īstenotajām doktora studiju programmām. Šajā salīdzinājumā BAT studiju kursi ir salīdzināti ar abu ārvalstu augstskolu līdzīgiem studiju kursiem. No BAT ziņojumā veiktā salīdzinājuma izriet, ka studiju programmās doktorantiem ir jāapgūst dažādi studiju kursi, jānokārto promocijas eksāmens specializācijā, jāizstrādā promocijas darbs un jāpiedalās augstskolu studiju programmu realizācijā.

Tiesību doktora studiju prasības un organizācija dažādās valstīs Eiropas Savienībā un pasaulē var atšķirties. Kopīga ir prasība par promocijas darba izstrādi, taču atšķirīgi var būt citi akadēmiskie nosacījumi, kas jāizpilda doktorantūras ietvaros. Ir tādas valstis, kā, piemēram, Vācija, kur tiesību doktorantam profesora vadībā ir jāizstrādā disertācija un pēc tam jānokārto doktora eksāmens, taču doktorantūras laikā nav jāapmeklē lekcijas vai jāpiedalās studiju programmu īstenošanā. Studiju kursu apgūšana doktorantūras ietvaros ir pietiekami bieži sastopama, taču ne universāla prasība dažādu valstu doktora studiju programmās.

Latvijas Augstskolu likuma 57. panta ceturtais daļas otrais teikums paredz, ka studiju programmas ilgums doktorantūrā ir trīs līdz četri gadi. Lai panāktu studiju programmas atbilstību likumā noteiktajam apjomam, augstskolas ir spiestas papildus promocijas darba izstrādei aizpildīt studiju programmas ar pamatīgu teorētisko daļu. BAT un KSU kopīgajā programmā tā aizņem apmēram trešo daļu no kopējā apjoma. Prasība apgūt dažādus studiju kursus nereti nelauj Latvijas doktorantiem pietiekami pievērsties tieši doktora studiju būtiskākajai daļai – kvalitatīva promocijas darba izstrādei. Kopīgā studiju programma ir veidota atbilstoši Latvijā raksturīgajiem doktora studiju programmu sastādīšanas nosacījumiem. Salīdzinājums ar citu ES valstu augstskolu doktora studiju programmām ziņojumā ir veikts un ir uzskatāms par pietiekamu.

Ja vērtē nevis programmas struktūru, bet gan nospraustos mērķus un sasniedzamos rezultātus, tad doktora zinātniskā grāda iegūšana noteikti ir atzīstama par juridiskās izglītības tendenci Eiropas Savienībā. Ne vien augstskolās, bet arī praktiskajās jurista profesijās ir nepieciešami augsti kvalificēti lietpratēji ar zinātnisko grādu. Latvija šajā ziņā ievērojami atpaliek no attīstītākām Eiropas Savienības valstīm. Kad vizītes laikā BAT eksperti tikās ar darba devēju pārstāvjiem, LZA akadēmiķis Tālavs Jundzis uzsvēra, ka pēdējos gados Latvijā iegūto doktora grādu skaits juridiskajā zinātnē ir jūtami samazinājies. Šāds samazinājums neapšaubāmi uzskatāms par nelabvēlīgu tendenci, kas būtu labojama. Var uzskatīt, ka doktora studiju programmas ieviešana neapšaubāmi ir pasākums, kas atbilst starptautiskajām tendencēm nozarē.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Ziņojuma par kopīgo doktora studiju programmu papildinājuma 9.-10.lpp. ir sniegts izsmelošs BAT vērtējums studiju programmas attīstības perspektīvām, tostarp programmas stiprajām un vājajām pusēm. Papildus norādāms, ka BAT un KSU kopīgās tiesību doktora studiju programmas perspektīvas lielā mērā ir atkarīgas no tā, cik sekmīgi abām augstskolās izdosies piesaistīt plānotos 20 doktorantus. No vienas puses, programmas īstenošana angļu valodā varētu ļaut piesaistīt studentus ne vien no Lietuvas, bet arī citām ārvalstīm. No otras puses, nav iespējams prognozēt potenciālo doktorantu motivāciju studēt šajā programmā. Proti, Latvijas un Lietuvas doktoranti varētu izvēlēties studēt savas valsts augstskolās attiecīgi latviski vai lietuviski.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Var secināt, ka licencēšanai pieteiktā kopīgā doktora studiju programma atbilst BAT studiju virzienam un stratēģijai. Augstskola ir sniegusi pietiekamu pamatojumu studiju programmas izveides nepieciešamībai. Doktora studiju programma juridiskajā zinātnē atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienībā. Vienlaikus nav pietiekamas pārliecības par studiju programmas attīstības perspektīvām. Nepilnīga ir informācija par KSU kapacitāti doktora līmeņa studiju programmas īstenošanā.

II. Studiju programmas pārvaldība

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

- 1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte;*
- 2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums*
- 3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums*
- 2. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.*

Analīze

1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte

BAT ziņojumā ir norādīts, ka kopīgās programmas īstenošanu nodrošinās Doktorantūras studiju padome, kurā darbosies trīs docētāji no BAT un trīs no KSU, kas koleģiāli vienošoties par visiem pārvaldības jautājumiem. Ziņojumā ir minētas arī programmas īstenošanā iesaistītās katedras un citas struktūrvienības, kā arī formulēti to uzdevumi (sk. arī šā atzinuma III nodaļu). Studiju programmas direktors ir prof. Dr.iur. Aivars Endziņš. Ziņojuma papildinājumos ir shematiski attēlota arī studiju virziena vadības struktūra. Kopumā no ziņojuma sniegtās informācijas un ekspertu vizītes rezultātiem gūstams iespaids, ka BAT spēj nodrošināt studiju programmas efektīvu pārvaldību. Par KSU kapacitāti un efektivitāti šajā jomā ir tikai minimāla informācija, kas izsecināma no ziņojuma un tikšanās ar KSU Juridiskās fakultātes pārstāvjiem ekspertu vizītes laikā Biznesa augstskolā "Turība". Studiju programmas pārvaldību zināmā mērā atvieglo tas, ka tā ir doktora studiju programma, un studējošo skaits tajā būs ievērojami mazāks nekā bakalaura vai maģistra programmās. Zināms izaicinājums studiju programmas efektīvai pārvaldībai varētu būt tas, ka runa ir par kopīgu studiju programmu, kurā nodarbības notiks gan Rīgā, gan Viļņā.

2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums

Ziņojumā ir sniegta vispārīga informācija par sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju un citu nozares organizāciju līdzdalību. Atbilstoši ziņojumam studiju programmas izstrādē bija iesaistīta BAT Juridiskās fakultātes dome, kuras sastāvā ir tādi pazīstami nozares un darba devēju pārstāvji kā, piemēram, Latvijas Republikas Augstākās tiesas priekšsēdētājs I. Bičkovičs, Latvijas Republikas Saeimas deputāts G. Kūtris, Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietniece L. Medin, VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes priekšsēdētājs E. Bērziņš.

Ziņojumā ir norādīts arī uz BAT Juridiskās fakultātes sadarbību ar Latvijas Tiesnešu biedrību, Zvērinātu advokātu kolēģiju, Latvijas Prokuroru biedrību. Tomēr trūkst informācijas par to, cik lielā mērā minētās juristu profesionālās organizācijas ir bijušas informētas par programmas izveidi un kaut kādā mērā tajā iesaistītas. Darba devēju pārstāvji, ar kuriem tikās eksperti, bija labi informēti par programmu un tās mērķiem. Darba devēju līdzdalību programmas izveidē varētu raksturot kā pietiekamu. Ziņojumam ir pievienotas arī Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pozitīvas atsauksmes par kopīgo doktora programmu "Juridiskā zinātne". Tajās apliecināts, ka Latvijas tautsaimniecībai ir nepieciešami starptautiskā vidē izglītoti augsti kvalificēti tiesību jomas speciālisti.

3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums

BAT ziņojuma papildinājumos (12. lpp.) ir norādīts vienīgi tas, ka programmas izstrādē tikuši iesaistīti gan doktora studiju programmas “Juridiskā zinātne” doktoranti, gan absolventi. Aptauju esamības fakts un studējošo viedokļa regulāra apzināšana ir vispārīgi pieminēta arī ziņojuma nodaļā par kvalitātes vadību. Taču ekspertu rīcībā nav detalizētākas informācijas par šī kritērija izpildi.

4. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.

BAT sagatavotā ziņojuma sākotnējā redakcijā 33.-34. lappusē ir vispārīgi aprakstīta augstskolā pastāvošā kvalitātes vadības sistēma, kas tiks attiecināta arī uz kopīgo doktora studiju programmu. Vēlāk iesniegtā papildinātā ziņojuma 7. pielikumā augstskola tabulas formā ir sniegusi izvērtējumu par studiju programmas atbilstību ESG 1. daļai. Vērtējums, kas sniegts par pirmajiem astoņiem ESG 1. daļā ietvertajiem kvalitātes kritērijiem, ir ļoti detalizēts un ir atzīstams par pārlicinošu un pilnībā pietiekošu. Pārāk vispārīgs ir augstskolas izvērtējums diezgan nozīmīgajam 9. kritērijam “Programmu apsekošana un pārbaude”. Tas nesniedz pietiekamu priekšstatu par to, kā augstskolā notiek programmu apsekošana un pārbaude un kā tas tiks darīts attiecībā uz jauno licencēšanai pieteikto kopīgo doktora studiju programmu. Minētajā pielikumā vispār nav pieminēts ESG 1. daļas pēdējais jeb 10. kritērijs “Cikliska ārējās kvalitātes vērtēšana”, proti, augstskolas ir pakļautas cikliskai ārējai kvalitātes nodrošināšanai saskaņā ar ESG. Iespējams, ka šis vērtējums ietvertu vienīgi normatīvajos aktos ārējās kvalitātes procedūru vispārīgu aprakstu, tomēr šis kritērijs bija jāatspoguļo.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

No ziņojuma, kā arī informācijas, ko eksperti uzzināja vizītes laikā BAT, gūstams apstiprinājums tam, ka vismaz BAT ar saviem resursiem un kvalitātes vadības sistēmu spēš nodrošināt pietiekami efektīvu kopīgās doktora programmas “Juridiskā zinātne” pārvaldību. Vienlaikus norādāms, ka zināmas grūtības studiju programmas organizācijā, vismaz realizācijas sākumposmā, varētu radīt tās norise divās valstīs un divās augstskolās. Ekspertu rīcībā nav izsmeltošas informācijas par partneraugstskolas KSU spēju efektīvi piedalīties kopīgās studiju programmas pārvaldībā. Minētajai Lietuvas universitātei nav līdzšinējas pieredzes doktora studiju programmas organizēšanā un īstenošanā, kas nepašaubāmi ir vājā puse studiju programmas pārvaldībā. Attiecībā uz darba devēju iesaisti, par stipro pusi atzīstama BAT ciešā saikne ar darba devējiem un darba devēju informētība par kopīgo doktora studiju programmu.

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Studiju programmas īstenošanai paredzētie resursi un nodrošinājums (arī filiālēs un tālmācības studiju formā, ja piemērojams) ir atbilstošs kvalitatīva, mūsdienu nozares tendencēm atbilstoša studiju procesa īstenošanai.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. Finanšu nodrošinājums;
2. Mācībspēku¹ nodrošinājums;
3. Iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts;
4. Infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums;
5. Informatīvais nodrošinājums;
6. Metodiskais nodrošinājums.

Analīze

1. Finanšu nodrošinājums

Saskaņā BAT ziņojumā sniegto informāciju programmas īstenošanai tiks izmantoti BAT privātie līdzekļi. Atskaitē minētie fakti norāda uz to, ka BAT finansiālais stāvoklis ir stabils un finanšu līdzekļi būs pietiekami lai īstenotu iecerēto programmu. Arī studiju programmas aprēķini liecina par to, ka BAT spēs sekmīgi realizēt studiju programmu. Tiek atsevišķi minēts, ka BAT un KSU sedz programmas izmaksas tādā proporcijā, kādā saņēmusi studiju maksas ieņēmumus (kas ir 3 000 EUR gadā un kopā 9 000 EUR par visu programmu) no studentiem un katra akadēmiskā gada noslēgumā puses veic ieņēmumu un izdevumu salīdzināšanu un nepieciešamības gadījumā veic norēķinu, lai novienādotu ieņēmumu uz izmaksu proporcijas. Tikšanās laikā ar BAT vadību, proti, rektoru A. Baumani un prorektoru I. Bergu, ziņojumā sniegta informācija tika apstiprināta.

2. Mācībspēku nodrošinājums

Saskaņā ar informāciju BAT ziņojumā programmas īstenošanā piedalās BAT un KSU vēlēts akadēmiskais personāls (zinātņu doktori- profesori, asociētie profesori un docenti), kā arī pieaicinātie viesprofesori no citām Latvijas augstskolām, kas kopā veido 18 mācībspēkus. No programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem 15 BAT vai KSU strādā ievēlēšanas vietā, 11 ir profesori, 3 asociētie profesori, 3 docenti. Visiem mācībspēkiem, kuri iesaistīti programmas realizēšanā, ir doktora zinātniskais grāds.

Mācībspēku CV apstiprina ziņojumā sniegto informāciju par mācībspēku kvalifikāciju.

¹ Šajā dokumentā lietotais termins "mācībspēki" ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

3. Iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts

Saskaņā ar informāciju BAT ziņojumā, programmas īstenošanu nodrošina sekojošās struktūrvienības: Rektorāts, Juridiskā fakultāte, Studiju daļa, Komercedarbības katedra, Valodu katedra, Tiesību zinātņu katedra, Biznesa tehnoloģiju institūts. Ziņojumā sniegtā tabula ar katras struktūrvienības uzdevumiem liecina par to, ka ikvienai struktūrvienībai ir sava labi pārdomāta funkcija programmas īstenošanā.

Kā programmas atbalsta struktūrvienības, kas iekļauj sevī palīgpersonālu, tiek minētas sekojošās papildus struktūrvienības: Studiju informācijas centrs, Informāciju sistēmu daļa, Bibliotēka, Attīstības daļa, Mūžizglītības nodaļa, BAT izdevniecība.

Tiek minēts, ka gan akadēmiskās, gan administratīvās struktūrvienības augstskolā spēj nodrošināt kvalitatīvu studiju procesa organizāciju un uzraudzību, kā arī nodrošināt citas studiju programmas vajadzības.

Nemot vērā ka BAT jau ir pieredze doktora studiju programmas īstenošanā (BAT eksistē doktora studiju programma latviešu valodā), var prezumēt, ka struktūrvienību skaits un to funkciju apjoms ir pietiekošs, lai ar esošu pieredzi atbalstītu kopīgu doktora studiju programmu ar KSU.

4. Infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums

Savā ziņojumā BAT uzsver, ka augstskola rūpējas lai studentiem tiktu nodrošināta mūsdienīga infrastruktūra, kā arī komfortabla, droša un sakopta vide. Būtisks kritērijs ko izvirza BAT izvēloties piegādātājus, ir uzticamība un profesionālisms, kā arī veiksmīga iepriekšējā sadarbība. Lekcijas notiek plašās auditorijas, konferenču zālēs, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijas ir aprīkotas ar vizuālajām iekārtām un multimediju projektoriem. Studentiem ir pieejamas 164 datorizētas darbvietas.

Materiāltehniskās bāzes apskates laikā arī tika iegūts pozitīvs iespaids par BAT materiāltehnisko nodrošinājumu, kā arī atbilstošu infrastruktūras kvalitāti.

5. Informatīvais nodrošinājums

Saskaņā ar BAT ziņojumu, tās bibliotēka ir akadēmiskajai un zinātniskai darbībai nepieciešamo informācijas resursu glabātāja un uzturētāja. Bibliotēkas krājumā uz 01.07.2017. bija 55 688 eksemplāri grāmatu. Nav gan informācijas, cik no tiem ir juridiskā literatūra. Bibliotēka nodrošina bibliotēkas krājuma, t.sk. elektronisko datu bāzu pieejamību patstāvīgo studiju un pētniecības īstenošanai; organizē un nodrošina bibliotekāro un bibliogrāfisko apkalpošanu. BAT abonē tiešsaistes elektroniskās datu bāzes: LETA, Nozare.lv., Letonika, Lursoft, EBSCO Academic Search Complete, EBSCO eBooks Academic Subscription Collection, EBSCO Business Source Complete.

BAT bibliotēkas apskates laikā tika konstatēts, ka augstskolai ir apmierinošs skaits juridisko grāmatu latviešu valodā bakalaura un maģistratūras līmenim. Visas tiesību nozares ir pārstāvētas, kā arī grāmatu eksemplāru skaits ir atbilstošs. Tomēr netika atrasta juridiskā literatūra angļu valodā, kas būtu nepieciešama doktora studiju programmas īstenošanai tieši angļu valodā.

Arī, pēc ekspertu domām, ir vēlams paplašināt elektronisko datu bāzu sarakstu ar tādām juridiskām datu bāzēm kā Heinonline un Thomson Reuters Westlaw, kā arī daudznozaru datu bāzi Scopus.

6. Metodiskais nodrošinājums

Lai atspoguļotu BAT metodisko nodrošinājumu (vadlīnijas, metodika, rokasgrāmatas utt.), ziņojumā tiek sniegta tabula ar piecām dokumentu (studējošajiem saistošie dokumenti) grupām:

- 1) Vispārējie dokumenti- 6 dokumenti - BAT Satversme, Fakultāšu nolikums, Kvalitātes politika, Satversmes sapulces pārstāvju vēlēšanu nolikums, Senāta nolikums, Studējošo pašpārvaldes nolikums;
- 2) Studiju process- 19 dokumenti - starp tiem Doktora studiju nolikums, Nolikums par akadēmisko godīgumu un plāģiātismu, Nolikums par promocijas padomēm un promociju BAT, Valsts pārbaudījuma nolikums u.c.
- 3) Studiju maksa, kredīti, atlaides, cenas - 8 dokumenti- starp tiem Nolikums par konkursu uz budžeta vietām un stipendijām BAT, Studiju maksas atlaižu piemērošanas noteikumi u.c.
- 4) Iekšējā kārtība - 14 dokumenti- starp tiem Bibliotēkas lietošanas noteikumi, BAT iekšējās kārtības noteikumi u.c.
- 5) Jaunatnes tūrisma mītne - 7 dokumenti - starp tiem Instrukcija par vietu rezervēšanas kārtību Jaunatnes tūrisma mītnē studentiem un reflektantiem, Jaunatnes tūrisma mītnes iekšējās kārtības noteikumi u.c.

Visi dokumenti par metodisko nodrošinājumu ir pieejami BAT studentu informatīvajā sistēmā BATIS, 40 dokumenti no 54, saskaņā ar BAT ziņojumu, ir publiskoti arī www.turiba.lv.

Ar funkciju "meklēt" BAT mājaslapā minētos dokumentus ekspertiem atrast neizdevās, kaut gan tos var atrast caur Google Search sistēmu.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Izanalizējot studiju programmas resursus un nodrošinājumu atbilstoši dotajiem kritērijiem, izteikti vājas puses netiek konstatētas. Kritēriji ir īstenoti pienācīgi un nav šaubu, ka studiju programmas resursi un nodrošinājums ir pietiekoši, lai no BAT puses realizētu iecerēto kopīgo programmu ar KSU. Kā ieteikumu var norādīt uz informatīvā nodrošinājuma paplašināšanas nepieciešamību, kā jau tika minēts 5. punktā.

IV. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju kursu saturs un studiju programmas plāns atbilst nozares prasībām un aktualitātēm. Paredzētais studiju programmas īstenošanas mehānisms (arī tālmācības studiju formā, ja piemērojams) atbilst studiju programmas izvirzītajiem mērķiem un sasniežamajiem rezultātiem, studentcentrētas izglītības principiem. Mācībspēku un studējošo zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade ir sasaistīta ar studiju programmas mērķi un sasniežamajiem rezultātiem, studiju kursu saturu.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. Studiju programmas saturs;
2. Studējošo prakses nodrošinājums;
3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms;
4. Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade.

Analīze

1. Studiju programmas saturs un 3. Īstenošanas mehānisms

Pilna laika studiju programmas ilgums ir 3 gadi (6.semestri). Programmas kopējais apjoms ir 120 KP, no tiem teorētiskās studijas 40 KP un pētnieciskais darbs 80 KP. Saskaņā ar BAT ziņojumu, programma tiks realizēta BAT Juridiskajā fakultātē un ir virziena "Tiesību zinātne" sastāvdaļa. Studiju programmas saturs ir izveidots atbilstoši zinātnes nozarei un nozarē esošajām apakš nozarēm, tādējādi ļaujot doktorantam izvēlēties sev interesējošo studiju virzienu. Procentuālais sadalījums starp studiju programmā iekļautajiem studiju kursiem ir sekojošs:

- 17 % no studiju programmas realizē KSU docētāji,
- 50 % no studiju programmas realizē BAT docētāji,
- 33 % no studiju programmas tiek realizēti kopīgi.

No piedāvātas studiju realizācijas sadalījuma tabulas ir redzams, ka divus A daļas priekšmetus, t.i. Augstskolu pedagogija un vadība un Svešvaloda, realizēs BAT un trīs A daļas priekšmeti, t.i. Tiesību teorijas problēmas, Tiesību vēstures problēmas un Līdzdalība bakalaura un maģistra studiju programmu realizācijā, tiks realizēti kopā. Arī Promocijas darba izstrādi realizēs abas augstskolas.

B daļā BAT realizēs trīs priekšmetus, t.i. Valsts tiesības, Krimināltiesības un Civiltiesības, un KSU realizēs divus priekšmetus, t.i. Starptautiskās tiesības un Tiesību teorija un vēsture.

Ziņojumā tiek minēts, ka programmas īstenošanā, apvienojot abu augstskolu zinātnisko potenciālu studiju kursu nodrošināšanā, doktorsemināru un promocijas darbu vadīšanā, bagātināsies abu augstskolu zinātniskā kapacitāte; šim apgalvojumam var piekrist.

Mācībspēku CV dotā informācija apstiprina ka gan BAT gan KSU mācībspēki ir pietiekoši kompetenti, lai kvalitatīvi realizētu programmas saturu.

Tikšanās laikā ar BAT fakultātes un studiju programmas vadību vairākkārt tika pausts BAT uzskats (pēc ekspertu domām - ļoti subjektīvs), ka Lietuvas mācībspēki ir vēsturiski spēcīgāki tieši starptautiskajās tiesībās un tieši tāpēc KSU nodrošinās priekšmetu Starptautiskās tiesības. No tabulas var redzēt, ka lielāka priekšmetu skaita realizācija ir uzticēta BAT mācībspēkiem.

Studiju programmas apmācību valoda ir angļu. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku paraksti apliecina viņu angļu valodas prasmi. Kaut gan visiem mācībspēkiem CV ir nodarīts pietiekošs, saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, angļu valodas līmenis, tikai dažiem līmenis sasniedz visaugstāko, kāds tomēr, pēc ekspertu domām, būtu vēlams, lai docētu doktorantūras līmeņa programmā. Arī tikšanās laikā (ar ierobežotu skaitu mācībspēkiem - 3 no BAT un 1 no KSU) ekspertiem nebija iespējas novērtēt angļu valodas līmeni tieši BAT docētājiem, sakarā ar to ka licencēšanas procedūras valoda ir latviešu. Ar KSU docētāju Raimundu Kalesnykas saruna notika angļiski un viņa angļu valodas prasme ir neapšaubāma.

Arī uzņemšanas prasībās doktorantiem nav noteikts angļu valodas līmenis ar kuru var iestāties programmā, netiek pieprasīts arī starptautisks sertifikāts (TOEFEL, IELTS) kas pierādītu angļu valodas zināšanas.

2. Studējošo prakses nodrošinājums

Kritērijs nav attiecināms.

3. Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade

BAT ziņojumā ir norādīti pieci docētāji un to pētījumu jomas. Tiek minēts ka BAT atbalsta pētniecību- apmaksā komandējumus zinātnisko konferenču apmeklējumam, prēmē par zinātnisko rakstu publicēšanu SCOPUS un WEB of Science izdevumos, materiāli atbalsta viedokļu izteikšanu medijos, organizē un finansē ikgadējas starptautiskas zinātniskas konferences, atbalstīja kolektīvās monogrāfijas "Latvijas tiesību sistēma" izdošanu un katru gadu organizē studentu konferences.

2018. gada 19. aprīlī notiks BAT organizēta XIX Starptautiskā zinātniskā konference "Latvijai 100: cerības, sasniegumi un izaicinājumi". Konferences tematikā ietilps arī juridiskā problemātika.

Arī 8. pielikumā ir studiju programmas īstenošanā iesaistīto docētāju pēdējo 6 gadu zinātnisko publikāciju saraksts. No 15. docētājiem, trim ir tikai divi vai viena zinātniskā publikācija pēdējo 6 gadu laikā un vienam piecas publikācijas, bet visas 2013. gadā, kas nav visai apmierinoši, ņemot vērā, ka mācībspēki docēs tieši doktorantūras līmenī, kur zinātniskā pētniecība ieņem ļoti svarīgu vietu.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Izanalizējot Studiju programmas saturu un īstenošanas mehānismu atbilstoši dotajiem kritērijiem, izteikti vājas puses netiek konstatētas. Kritēriji ir īstenoti pienācīgi. Tomēr BAT programmas vadībai varētu ieteikt organizēt angļu valodas apmācību mācībspēkiem lai nodrošinātu docēšanu angļu valodā augstākā līmenī. Kā arī ir nepieciešams studiju programmas uzņemšanas prasībās norādīt nepieciešamo angļu valodas līmeni, vēlams, objektīvai pieejai un vadoties pēc ārvalstu augstskolu pieredzes, pieprasīt IELTS jeb TOEFL sertifikātu.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

Absolventu nodarbinātības perspektīvas ir balstītas darba tirgus pieprasījumā, ko apliecina atbilstošās nozares darba devēji, kā arī atbilst vidējā un ilgtermiņa darba tirgus attīstības tendencēm un nākotnē nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

- 1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam;*
- 2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm.*

Analīze

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam.

Studijas kopīgajā studiju programmā "Juridiskā zinātne" paredzētas visas juridiskās zinātnes apakšnozarēs. Minētais ļauj personām, kas iestājas doktorantūrā, izvēlēties viņu interesēm atbilstošo zinātņu apakšnozari. Minētais pozitīvi ietekmē absolventa nodarbinātības perspektīvas: veikt zinātnisko darbību un kļūt vai turpināt darboties akadēmiskajā personālā; turpināt darbu, kuru viņš veica iestājoties programmā, ņemot vērā to, ka doktoranti tradicionāli ir sekmīgi praktizējoši juristi vai iestāžu, organizāciju vadītāji, vadošie speciālisti; uzsākt darbu tiesībsargājošās institūcijās, valsts pārvaldē, pašvaldībās vai privātajā sektorā. Proti, zinātniskā grāda iegūšana pati par sevi nozīmē gan patstāvīgi izstrādātu, publiski aizstāvētu promocijas darbu (kas satur oriģinālu zinātnisku pētījumu rezultātus un sniedz jaunas atziņas attiecīgajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē), kā arī tādu prasmju un kompetenču iegūšanu, kas viennozīmīgi sniedz lielākas iespējas absolventam darba tirgū.

Piekrišanu šādam viedoklim izteica arī dzan Biznesa augstskolas Turība uzaicinātie darba devēji, t.i., Augstākās tiesas priekšsēdētājs Ivars Bičkovičs, zvērināta advokāte Viola Supe, Valsts prezidenta padomnieks Jānis Pleps, kā arī Latvijas Zinātņu Akadēmijas ārlietu sekretārs Tālavs Jundzis, ekspertu vizītes laikā 09.03.2018.

Piemēram, tika minēta ieinteresētība pēc zinātniski analītiskiem padomniekiem, konsultantiem Augstākajā tiesā; tika izteikts atbalsts izglītības eksportam un intensīvākai starpvalstu sadarbībai tieši zinātnes jomā; tika pausta nepieciešamība pārzināt Baltijas valstu tiesisko regulējumu vienota tirgus realizēšanai; tika uzsvērts, ka pieprasījumu pēc absolventa darba tirgū palielina programmas apgūšana angļu valodā, kas ir viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām. Savukārt Latvijas Republikas Advokatūras likuma 14. panta otrā daļa spēkā esošajā redakcijā paredz, ka no advokāta eksāmena kārtošanas ir atbrīvoti tiesību zinātņu doktori. Tas absolventu var stimulēt izvēlēties advokāta nodarbošanos.

Ekspertiem tiekoties ar BAT vadību, proti, rektoru Aldi Baumanī un prorektoru Imantu Bergu, tika pausta pārliecība par darba devēju, īpaši uzņēmēju, lielo pieprasījumu pēc komercietisību speciālistiem.

Ņemot vērā minēto, var šaubīties, vai augstskolas sagatavotā ziņojuma (papildinātais variants) 35. lpp. sniegtā absolventu nodarbinātības perspektīva ir adekvāta programmas apguves rezultātā sasniedzamajam absolventa kvalifikācijas līmenim. Piemēram, juriskonsults Rīgas domes Īpašuma departamentā, Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, kā arī vecākais inspektors Brasas cietumā, Rīgas Centrālcietumā u.c.

Tomēr minētais viedoklis ekspertiem ir radies tikai par Latvijas darba tirgu, vadoties no ekspertiem pieejamajiem dokumentiem un vizītes laikā dzirdētā. Par doktora studiju programmas absolventu konkurētspēju Lietuvas darba tirgū (ņemot vērā to, ka šī ir kopīgā studiju programma un saskaņā ar augstskolas pieņēmumu tieši Lietuvas iedzīvotāji būs ieinteresēti tajā studēt) nav iespējams spriest. Ekspertu vizītes laikā BAT Lietuvas darba devējus pārstāvēja privātas detektīvu aģentūras pārstāvis. Viņš norādīja uz pieprasījumu pēc augsti kvalificētiem juristiem Lietuvas darba tirgū, taču nesniedza konkrētu priekšstatu par to, kāds ir pieprasījums pēc tiesību doktoriem kaimiņvalstī.

2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm.

Iepazīstoties ar Biznesa augstskolas Turība iesniegtajiem dokumentiem, jāatzīst, ka iegūstamo prasmju un kompetenču uzskaitījums vienkopus nav sniegts. Doktorants, sekmīgi studējot doktora studiju programmā, nepārprotami izkopj tādu prasmi kā patstāvīgi veikt pētniecisku darbību tiesību zinātnē un tās apakšnozarēs, kā arī demonstrēt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā. Minētais ir nepieciešams un atbilst ilgtermiņa darba tirgus, nozares attīstības tendencēm. Savukārt īpaši svarīgi tas ir tad, ja absolvents veic zinātnisko darbību, darbojas akadēmiskajā personālā.

Darba tirgū gan vidējā termiņā, gan ilgtermiņā ir svarīgas doktora studiju programmā iegūtās prasmes pielietot mūsdienīgas zinātniskās pētījumu metodes, risināt problēmjautājumus praksē, izmantojot juridisko jautājumu risināšanas metodoloģiju, kā arī "apgūt dialoga un savu uzskatu argumentācijas prasmi" (ziņojuma (papildināts) 5. lpp.). Par nozīmīgu, vadoties no darba devēju viedokļa, ir jāmin ziņojuma (papildināts) 6. lpp. minēto spēju, pielietojot zināšanas, iemaņas un prasmes dot personīgu ieguldījumu zināšanu pārnēsē praksē.

Absolventa kompetence patstāvīgi spēt iegūt, atlasīt un analizēt nepieciešamo informāciju, tiesību avotus konkrētā juridiskā jautājuma teorētiskā un praktiskā analizē un pētniecībā, ir pašsaprotama doktora studiju programmas absolventam. Doktorantam jau studiju laikā ir jāspēj sniegt juridiskus atzinumus, izstrādāt pētījumus apakšnozarē. Minētās kompetences ir izmantojamas, veicot darba pienākumus, gan tiesībsargājošās institūcijā, valsts pārvaldē, pašvaldībās, gan privātajā sektorā.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

- 1) Ir gūta pārliecība par doktora studiju programmas absolventa nodarbinātības iespēju atbilstoši vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam.
- 2) Nav sniegta atbilde par doktora studiju programmas absolventu konkurētspēju Lietuvas darba tirgū.
- 3) Augstskolas ziņojumā atspoguļotā absolventu nodarbinātības perspektīva nav atbilstoša doktora kvalifikācijai līmenim, jo neprasa tik dziļas akadēmiskās zināšanas.

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Nr.p.k.	Kritērijs	Atbilst	Neatbilst	Atbilst daļēji	Pamatojums
1.	Ja akadēmiskajā studiju programmā paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošo, ir saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	x			Ir saņemts Augstākās izglītības padomes atzinums.
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka studiju programmas pārtraukšanas gadījumā, augstskola vai koledža nodrošinās attiecīgās studiju programmas studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (finansialais pamatojums vai līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu)	x			Ir noslēgts līgums ar Daugavpils Universitāti.
3.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos	x			Apstiprinājums gūstams no BAT ziņojumā par studiju programmu ietvertās informācijas,

	izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus				tostarp mācībspēku CV.
4.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	x			Apstiprinājums gūstams no ziņojuma par studiju programmu pielikumā ietvertās informācijas, kā arī akadēmiskā personāla CV.
5.	Mācībspēku valodas prasmi līmenis atbilst vismaz B2 līmenim atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā	x			Ziņojumam pievienoti mācībspēku apliecinājumi par angļu valodas prasmi atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem.
6.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam	x			Atbilst Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu, ciktāl tie ir attiecināmi uz doktora studiju programmām vai uzņemšanas priekšnoteikumiem tajās.
7.	Ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, programma atbilst profesiju standartam un profesionālajai kvalifikācijai atbilstošais profesijas standarts ir spēkā esošs				Kritērijs nav attiecināms uz licencēšanai pieteikto studiju programmu

8.	Studiju kursu aprakstos iekļauta visa nepieciešamā informācija, un studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota	x			Ir sniegti visu studiju kursu apraksti angļu valodā, sākotnēji iztrūkstošie vairāku studiju kursu apraksti ir ietverti BAT ziņojuma papildinājumos 13.pielikumā
9.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	x			Atbilst MK noteikumiem par Studiju līgumā obligāti ietveramajiem noteikumiem
10.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus			x	BAT ziņojumā nav ietverta diploma pirmā lappuse; ziņojumā atspoguļota diploma 2. un 3. lappuse, kas neieņem atsevišķas nianses, piemēram vārdu "diploms" svešvalodā, nav 3. lappuses pirmās daļas teksta svešvalodā.

Aizpildīt, ja tiek vērtēta doktora studiju programma:

Nr.p.k.	Kritērijs	Atbilst	Neatbilst	Atbilst daļēji	Pamatojums
1.	Doktora studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci zinātņu doktori studiju programmai atbilstošā vai radniecīgā zinātņu nozarē, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā un no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē	x			Apstiprinājums gūstams no ziņojumā par studiju programmu sniegtās informācijas.
2.	Zinātņu doktoru zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos par profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanu noteiktajiem kritērijiem	x			Apstiprinājums gūstams no ziņojumā par studiju programmu sniegtās informācijas, arī no studiju programmā iesaistīto zinātņu doktoru CV.

Aizpildīt, ja tiek vērtēta kopīgā studiju programma:

Nr.p.k.	Kritēriji	Atbilst	Neatbilst	Atbilst daļēji	Pamatojums
1.	Augstskola vai koledža kopā ar partnerinstitūciju /-ām ir noslēgusi rakstisku vienošanos par kopīgas studiju programmas īstenošanu	x			Ziņojumam pievienota BAT un KSU rakstiska vienošanās.
2.	Studiju programmu veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas			x	Eksperti sniedz vērtējumu "daļēji atbilst", jo tā ir atkarīga no Augstskolu likuma 55. ¹ panta otrās daļas 1. punkta interpretācijas. Eksperti neapšaubā KSU mācībspēku kvalifikāciju un spējas piedalīties doktora līmeņa studiju programmas īstenošanā, tomēr no abām augstskolām doktora studiju programma juridiskajā zinātnē šobrīd ir tikai BAT.
3.	Studiju programmas īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas katra īsteno vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas	x			Prasība noteiktā Augstskolu likuma 55. ¹ panta otrās daļas 2.punktā. Atbilstoši Biznesa augstskolas Turība izstrādātajam ziņojumam (papildināts), procentuālais sadalījums starp studiju programmā iekļautajiem studiju kursiem ir sekojošs: 17 % no studiju programmas realizē KSU docētāji, 50 % no studiju programmas realizē Biznesa augstskolas Turība, savukārt 33% no studiju programmas realizē abas augstskolas kopīgi.

4.	<p>Vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu</p>	x			<p>Prasība noteikta Augstskolu likuma 55.¹ panta II daļas 3.punktā. Atbilstoši papildinātajam BAT ziņojumam studiju programmā ir vienotas uzņemšanas prasības (sk. 31. un turpm. lpp.), t.i., uzrādāms zinātnes nozarei atbilstošs maģistra vai profesionālā maģistra diploms, kā arī iesniedzams reflektanta sagatavots referāts. Doktorantu pieteikumi studijām tiks skatīti abās augstskolās un tiks pieņemts kopīgs lēmums par uzņemšanu studijās. Studiju programmas apguves forma ir identiska visiem kopīgās studiju programmas studentiem. Savukārt programmas īstenošanu nodrošinās Doktorantūras Studiju Padome, kurā darbosies identisks docētāju skaits no abām augstskolām. Lai gan sekmes plānots uzskaitīt tajā augstskolā, kurā doktorants ir slēdzis studiju līgumu, tomēr procesuāli ir paredzēta abu augstskolu sekmju salīdzināšana ar mērķi nodrošināt sekmju uzskaiti un iekšējos kvalitātes procesus. Saskaņā ar ekspertiem sniegto informāciju programma nodrošina vienotas prasības noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanai.</p>
----	---	---	--	--	--

5.	Augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu	x			Apstiprinājums šādas sistēmas esamībai gūstams no BAT sagatavotā ziņojuma un tā papildinājumiem.
6.	Ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās	x			Atbilstoši ziņojumam par programmu un ekspertu vizītes laikā BAT iegūtajai informācijai studējošo mobilitāte, apgūstot programmas daļas attiecīgi Rīgā (BAT) un Viļņā (KSU) tiek nodrošināta.
7.	Ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā	x			Informācija par akadēmiskā personāla mobilitāti ir atrodama ziņojumā par programmu, kā arī apstiprinājums ir gūts ekspertu vizītes laikā BAT.
8.	Ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai	x			Piešķiramais doktora grāds juridiskajā zinātnē atbilst Latvijas normatīvajos aktos, tostarp Augstskolu likumā un Zinātniskās darbības likumā noteiktajai iegūstamo grādu sistēmai.
9.	Ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs, kas atbilst Ministru kabineta noteikumiem "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus"			x	BAT ziņojumā nav ietverta diploma 1.lappuse. Ziņojumā atspoguļota diploma 2. un 3. lappuse, kas nesatur atsevišķas nianses, piem., nav vārda "diploms" svešvalodā, 3.lappuses pirmās daļas teksta svešvalodā.
10.	Apliecinājums, ka partnerinstitūcija ir atzīta attiecīgajā ārvalstī (<i>attiecināms, ja studiju programma tiek īstenota kopā ar ārvalstu institūciju</i>)	x			KSU ir Lietuvā akreditēta privāta augstākās izglītības institūcija.

VII. Novērtējums

Kopsavilkums un secinājumi par studiju programmu, ņemot vērā gan studiju satura (I-V nodaļa), gan atbilstības (VI nodaļa) vērtējumu.

Ekspertu grupa, izskatot un izvērtējot BAT ziņojumu, tā papildinājumus un pielikumus, kā arī vizītes laikā augstskolā iegūto informāciju par BAT un KSU kopīgo doktora programmu, nonāca pie sekojošiem secinājumiem:

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

Var secināt, ka licencēšanai pieteiktā kopīgā doktora studiju programma atbilst Biznesa augstskolas "Turība" studiju virzienam un stratēģijai. Augstskola ir snieguši pietiekamu pamatojumu studiju programmas izveides nepieciešamībai. Doktora studiju programma juridiskajā zinātnē neapšaubāmi atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienībā. Vienlaikus nav pietiekamas pārliecības par studiju programmas attīstības perspektīvām. Trūkst informācijas par KSU kapacitāti doktora līmeņa studiju programmas īstenošanā.

II. Studiju programmas pārvaldība

No ziņojuma, kā arī informācijas, ko eksperti uzzināja vizītes laikā BAT, gūstams apstiprinājums tam, ka vismaz BAT ar saviem resursiem un kvalitātes vadības sistēmu spēš nodrošināt pietiekami efektīvu kopīgās doktora programmas "Juridiskā zinātne" pārvaldību. Vienlaikus norādāms, ka zināmas grūtības studiju programmas organizācijā, vismaz realizācijas sākumposmā, varētu radīt tās norise divās valstīs un divās augstskolās. Ekspertu rīcībā nav informācijas par partneraugstskolas KSU spēju efektīvi piedalīties kopīgās studiju programmas pārvaldībā. Minētajai Lietuvas universitātei nav līdzšinējas pieredzes doktora studiju programmas organizēšanā un īstenošanā, kas nepašaubāmi ir vājā puse studiju programmas pārvaldībā. Attiecībā uz darba devēju iesaisti, par stipro pusi atzīstama BAT ciešā saikne ar darba devējiem un darba devēju informētība par kopīgo doktora studiju programmu.

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Izanalizējot Studiju programmas resursus un nodrošinājumu pēc dotiem kritērijiem, izteikti vājās puses netiek konstatētas. Kritēriji ir īstenoti pienācīgi un šaubu, ka studiju programmas resursi un nodrošinājums ir pietiekoši, lai no BAT puses realizētu iecerēto kopīgo programmu ar KSU, nav. Kā ieteikumu, var pieminēt informatīva nodrošinājuma paplašināšanu, proti, paplašināt

- elektronisko datu bāzu sarakstu ar tādām juridiskām datu bāzēm kā Heinonline un Thomson Reuters Westlaw, kā arī daudznazaru datu bāzi Scopus un
- BAT bibliotēku ar doktora studiju līmeņa juridiskām grāmatām angļu valodā.

IV. Studiju programmu saturs un īstenošanas mehānisms

Izanalizējot Studiju programmas saturu un īstenošanas mehānismu pēc dotiem kritērijiem, izteikti vājās puses netiek konstatētas. Kritēriji ir īstenoti pienācīgi. Tomēr BAT programmas

vadībai varētu ieteikt organizēt angļu valodas apmācību mācībspēkiem, lai nodrošinātu docēšanu angļu valodā augstākā līmenī. Kā arī ir nepieciešams studiju programmas uzņemšanas prasībās norādīt nepieciešamo angļu valodas līmeni, vēlams, objektīvai pieejai un vadoties pēc ārvalstu augstskolu pieredzes, pieprasīt IELTS jeb TOEFL sertifikātu.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

No ziņojuma, kā arī informācijas, ko eksperti uzzināja BAT vizītes laikā, ir gūta pārliecība par doktora studiju programmas absolventa nodarbinātības iespēju atbilstoši vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam. Tomēr nav gūstams priekšstats par doktora studiju programmas absolventu konkurētspēju Lietuvas darba tirgū. BAT ziņojumā atspoguļotās nodarbinātības perspektīvas ir saistītas ar darbu tādos amatos, kuros nepieciešamā kvalifikācija ir zemāka par doktora zinātniskajam grādam atbilstošo līmeni.

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Izvērtējot vispārīgos kritērijus, kuri jāizpilda, lai konstatētu studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām, eksperti secina, ka izvērtējami ir 9 no 10 kritērijiem, jo viens no tiem attiecas uz profesionālo kvalifikāciju. No 9 kritērijiem 8 ir atzīstami par atbilstošiem normatīvo aktu prasībām, bet daļēji atbilstošs ir 1 kritērijs.

Attiecībā uz 2 kritērijiem, kur attiecas uz doktora studiju programmām kopumā, eksperti secina, ka abi kritēriji ir izpildīti un programma šajā ziņā atbilst normatīvo aktu prasībām.

Novērtējot atbilstību kopīgās doktora programmas kritērijiem, eksperti atzīst, ka 8 no desmit kritērijiem ir atbilstoši normatīvo aktu prasībām, bet 2 atbilst daļēji.

VIII. Rekomendācijas

Rekomendācijas licencēt vai nelicencēt studiju programmu pamatojums.

Rekomendācijas studiju programmas pilnveidei vai trūkumu novēršanai (īstermiņa un ilgtermiņa).

Ievērojot atzinuma iepriekšējās nodaļās minētos ekspertu novērojumus un secinājumus, eksperti rekomendē licencēt BAT un KSU kopīgo doktora studiju programmu "Juridiskā zinātne". Rekomendācijas pamatā ir ziņas, kas ietvertas BAT ziņojumā par studiju programmu, kā arī ekspertu vizītes laikā BAT iegūtā informācija. Kaut arī ekspertu rīcībā ir tikai daļēja informācija par Lietuvas partneraugstskolas KSU spēju nodrošināt doktora līmeņa programmu, ir iegūts apstiprinājums BAT kapacitātei īstenot licencēšanai pieteikto kopīgo studiju programmu. BAT kā lielākajai un akadēmiski spēcīgākajai augstskolai no abām līdz ar to būtu jāuzņemas galvenā atbildība par kopīgās studiju programmas rezultātu atbilstību doktora zinātniskā grāda līmenim.

Eksperti vēlas sniegt rekomendācijas licencēšanai pieteiktās programmas uzlabošanai nākotnē. Eksperti uzskata, ka gan valsts, gan privāto augstskolu iniciatīva veicināt izcilību juridiskajā izglītībā un piedāvāt augstākā līmeņa studiju programmas ir jāsekmē tagadējos apstākļos, kad juridiskā izglītība un tās ilgtspējīga finansēšana nav valsts prioritāte Latvijā. Pat ja licencēšanai pieteiktajā studiju programmā ir nepilnības, tai noteikti ir izaugsmes

potenciāls, kas pamatojas uz augstskolas gatavību realizēt studiju programmu un iesaistītā akadēmiskā personāla motivāciju.

„Īstermiņa“ un „ilgtermiņa“ rekomendāciju sniegšanu konkrētajā situācijā sarežģī tas, ka jau 2019. gadā paredzēta BAT tiesību zinātņu studiju virziena akreditācija. Īstermiņa rekomendācijas licencējamai studiju programmai ir tādas, kuras vajadzētu īstenot, vēlākais, līdz doktorantu uzņemšanas uzsākšanai kopīgajā studiju programmā. Savukārt ilgtermiņa rekomendācijas būtu īstenojamas ilgākā laika posmā, kas atkarībā no apstākļiem varētu arī pārsniegt akreditācijas termiņu.

Ekspertu rekomendācijas kopīgās doktora studiju programmas pilnveidei īstermiņā:

- 1) novērst formālās nepilnības, kas konstatētas šā atzinuma VI. nodaļā par studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- 2) ieviest skaidrākus nosacījumus potenciālo doktorantu uzņemšanai programmā attiecībā uz angļu valodas zināšanu prasībām;
- 3) programmā minēt precīzākus un saprotamākus nosacījumus tam, kāda programmas daļa jāapgūst attiecīgi BAT (Rīgā) un KSU (Viļņā) un kā šīs prasības var mainīties programmas īstenošanas gaitā;
- 4) kvantitatīvi un kvalitatīvi papildināt bibliotēkas nodrošinājumu ar doktora programmas īstenošanai nepieciešamo juridisko literatūru, it īpaši angļu valodā.

Ekspertu rekomendācijas kopīgās doktora studiju programmas pilnveidei ilgtermiņā:

- 1) izveidot ilgtspējīgu stratēģiju doktorantu piesaistei, vispirms no Latvijas un Lietuvas;
- 2) nodrošināt doktora studiju programmā iesaistīto mācībspēku pastāvīgu akadēmisko izaugsmi un kvalifikācijas paaugstināšanu, tostarp zinātniskā darba rezultātu publicēšanu Latvijas un starptautiskajos juridiskajos izdevumos, angļu valodas zināšanu līmeņa paaugstināšanu;
- 3) nodrošināt augsti kvalificētu mācībspēku iesaistīšanu studiju kurus docēšanā, ne vien no Latvijas un Lietuvas, bet arī no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm.